

Täysistunto

Tiistai 11.2.2025 klo 14.00—16.20

18. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta sekä ampuma-ase lain ja rikoslain 46 luvun 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 1/2025 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 18. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ministeri Rantanen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.50 Sisäministeri Mari Rantanen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta. Laki on tarpeen säätää, jotta Venäjän vastaista pakotepolitiikkaa saadaan patruunoiden komponenttien viennin osalta toteutettua täysimääräisesti. Tavoitteena on siis täydentää voimassa olevia pakotejärjestelmiä ja pyrkiä siten varmistamaan niiden aukoton toimivuus. Lakiehdotus patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta täydentää Euroopan unionin pakotteita koskevia säädöksiä ja asevientä koskevaa asetusta siten, että patruunoiden komponenttien vienti Euroopan unionin tullialueen ulkopuolelle olisi luvanvaraista. Lakia patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta sovellettaisiin ampuma-aseissa käytettävien hylsyjen, nallien, ruudin, luotien ja ammusten eli patruunoiden komponenttien kuljetukseen Suomesta muualle kuin Euroopan unionin jäsenvaltioon.

Patruunoiden komponenttien vientiä pakotteiden kohteena olevaan valtioon, kuten Venäjälle, ei ole muutoin ollut mahdollista estää kuin säätämällä vienti luvanvaraiseksi. Lakia ei sovellettaisi sellaisiin patruunoiden komponentteihin, jotka ovat puolustustarvikkeiden viennistä annetussa laissa tarkoitettuja puolustustarvikkeita. Patruunoiden komponentteja ei saisi viedä Euroopan unionin tullialueen ulkopuolelle ilman Poliisihallituksen myöntämää vientilupaa. Lupaviranomaisena toimisi siis Poliisihallitus, mutta lupahakemuksen voisi jättää myös poliisilaitokselle. Patruunoiden komponenttien vienti ilman lupaa olisi rangaistavaa sääntelyrikoksena ehdotetun rikoslain säännöksen nojalla. Ampuma-aselakia esitetään samassa yhteydessä muutettavaksi teknisluonteisesti.

Esityksen valmisteluun ovat aiemmin toteamani mukaisesti vaikuttaneet pakotteet Venäjään sen Ukrainaan kohdistaman täysimittaisen sodan vuoksi. Valmisteluun on vaikuttanut ajankohtaisten Venäjän vastaisten pakotteiden ohella myös se, että on tarve täydentää

Pöytäkirjan asiakohta PTK 4/2025 vp

voimassa olevia pakotejärjestelmiä, jotta järjestelmät olisivat mahdollisimman aukottomia.

Arvoisa puhemies! Eситetyn lain vaikutukset kohdistuisivat pääasiassa yrityksiin, jotka vievät patruunoiden komponentteja Euroopan unionin tullialueen ulkopuolelle. Yritysten olisi toisin sanoen haettava vientilupaa. Käytännössä patruunoiden komponenttien toimitusaikataulut voisivat pidentyä, kun yritykset hakisivat luvan. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Osana Ukrainan sotaan liittyviä talouspakotteita on tärkeää, että patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta ja rangaistusuhasta olisi voimassa oleva sääntely.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Piisinen, olkaa hyvä. Edustaja Piisinen on poissa. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

15.53 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! On aivan hyvä, että tämä pakotteen mukainen lainsäädäntö on aina ajan tasalla ja nimenomaan että sillä vahvistetaan Euroopan omaa puolustustakin, niin että näitä puolustuksen kannalta kriittisiä materiaaleja ei tältä mantereelta lähde minnekään enää. Niin kuin hallituksen esityksestä käy hyvin ilmi, näillä tavaroillahan voidaan unionin sisällä kauppaa käydä vapaasti, ja tämä tilanne, mikä Euroopassa tällä hetkellä vallitsee, ikävä kyllä on aika alastomasti tuonut esille sen, miten huonosti Euroopan unionin eri jäsenmaat ovat omaa puolustustaan hoitaneet. Suomea ei tästä pidä soimata, vaan kyllä me tämän asian olemme hoitaneet, ja toivotaan nyt, että muissakin maissa aletaan tähän samaan kiinnittää huomiota. Tosin se nyt tulee vähän myöhässä näin tällä hetkellä tarkasteltuna, mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

Pitää muistaa, että on väläytelty jo yhteistäkin velkaa, millä näitä puolustushommia hoidetaan, mutta sitä minä en kyllä mitenkään pysty ymmärtämään, että lähdettäisiin toisten valtioiden budjetteja täyttämään yhteisellä velalla. Se ei kyllä ole millään lailla järkevää. Sen sijaan siinä on järkeä, että yhteisesti hankitaan ja saadaan asiallisella hinnalla tavaraa markkinoilta. Toivon, että järki löytyy tässäkin asiassa, ja jokainen maa huolehtikoon budjettinsa itse ja puolustuksensa kuntoon, kun kansallisvarallisuutta on muuallakin kuin Suomessa, niin että ei meidän tarvitse olla uhrina missään asiassa.

Laki on hyvä, ja sitä lämpimästi kannatan, ja toivottavasti saadaan äkkiä läpi menemään.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.